

Oponentní posudek disertační práce

Ing. Dagmar Šulová: „Metody plánování a řízení výroby v podnikových informačních systémech a jejich uplatnění při řízení výrobního procesu“

A) Aktuálnost tématu disertační práce

Aktuálnost disertační práce (DP) je nesporná. Stále přetrvává rozpor mezi možnostmi informačních technologií (IT) a schopností uživatelů jejich přínosy efektivně využívat. Přes všechny proklamace o rozvoji informační společnosti, jsou v zavádění a efektivním využívání informačních systémů (IS) stále rezervy. To samozřejmě platí i o podnikových IS a každý přínos v této oblasti je významný. Kvalitní informatická podpora podnikových procesů vede zpravidla k získání konkurenční výhody.

B) Splnění stanovených cílů

Hlavním cílem DP je výzkum ERP (Enterprise Resource Planning) systémů, analýza aplikovaných metod plánování a řízení výroby pro jednotlivé typy výrob a návrh metodiky implementace APS (Advanced Planning and Scheduling) systémů a hodnocení jejich přínosu. Hlavní cíl je rozložen na 6 dílčích cílů, které podrobněji specifikují zaměření DP. Stanovené cíle jsou podpořeny ještě odhadem předpokládaných výsledků (hypotéz).

Splnění cíle DP v potřebné kvalitě je patřičně prokázáno. Disertantka vychází z přehledného hodnocení stávajícího stavu, popisuje použité metody, uvádí postup řešení a dokumentuje přístupy a výsledky jednotlivých dílčích cílů práce. Je to vzorový příklad správné struktury DP, svědčí o promyšlení celého řešení. Výsledky výzkumu jsou uvedeny s podrobným komentářem a s důsledným vyznačením osobního přínosu Ing. Šulové. Drobnou připomínku mám k názoru (s. 31), že MIS (manažerský IS) a BI (Business Intelligence) jsou vlastně totéž.

C) Postup řešení, výsledky práce a konkrétní přínosy disertantka

Postup zpracování DP a použité metody jsou dobře rozpracované. Etapy práce jsou uvedeny v přehledném schématu a z časového harmonogramu je zřejmé, jak disertantka postupovala. Metody jsou logicky řazeny od obecných ke konkrétním. Kvalitativní a kvantitativní metody sběru a analýzy dat jsou podrobně vysvětlené. Zde se nabízel i uplatnění metod Data Mining (dolování z dat), například metoda rozhodovacích stromů.

Upozorňuji na (ne)vhodnost v používání pojmu metodologie (metodologický). Zatímco „metodologická triangulace“ (kap. 4.4) je uvedena správně v kontextu kombinace metod (vhodnost metodik); tak pojem „metodologický postup“ (kap. 5) není vhodný, zde by se lépe hodil pojem „pracovní postup (metodika)“.

Výsledky výzkumu jsou uvedeny ve 3 částech (kap. 6):

1. ERP systémy z hlediska dodavatelů.
2. ERP systémy u uživatelů.
3. Případové studie.

Každá část má v úvodu definovaný zkoumaný vzorek firem. Výběr firem je reprezentativní, takže i výsledky a závěry lze považovat za relevantní. Výzkum je zpracován ze všech hledisek stanovených dílčími cíli DP, je přehledně dokumentován množstvím tabulek a grafů. Výsledky výzkumu považuji za správné a prokázáno. Možnou otázkou je jejich využití.

Část první dává návod na výběr ERP systému. Zachycuje úroveň přehlednou (uvedenou v DP), na základě ní lze při pokračujícím výzkumu sledovat trendy v oblasti ERP. Má i úroveň detailní, která není součástí DP, je důvěrným informačním zdrojem CVIS (Centrum pro výzkum informačních systémů) k sofistikované konzultační činnosti, k doporučení konkrétního ERP systému pro daný případ. I toto považuji za výsledek DP, i když nemůže být publikovaný.

Druhá část hodnotí využití ERP systémů u uživatelů. Zjišťuje stav implementace, aplikování metod plánování a řízení výroby, spokojenost uživatelů s IS a záměry dalšího vývoje. Výsledky lze využít jak ke sledování trendů, tak jako zpětnou vazbu dodavatelům ERP systémů. Poměrně překvapivým výsledkem je zjištění, že více jak polovina respondentů není zcela spokojena s vlastním IS a významná část z nich uvažuje o jeho inovaci. Tento fakt je dalším argumentem aktuálnosti DP.

Závěrečnou část tvoří případové studie (PS), které podrobně charakterizují vybrané společnosti ve vztahu k ERP systémům. Struktura PS zahrnuje charakteristiku společnosti, historii a současnost využívání IS pro plánování a řízení výroby. Hodnotí stav IS, jejich přínosy a další vývoj. Zjištěná fakta potvrzují předchozí výsledky v části 1 a 2. Tato část DP je „tečkou“ za kvalitním výzkumem Ing. Šulové a dokumentuje její schopnost samostatné vědecké práce.

Výsledky a přínosy DP jsou shrnuty v kap. 7 a 8. V návaznosti na výsledky výzkumu jsou přesvědčivě uvedeny a nemám k nim žádné výhrady. Za významný výsledek DP považuji metodiku zavádění APS systémů a rozbor jejich potenciálních přínosů v podnikové praxi.

D) Význam pro praxi a rozvoj vědního oboru

Význam pro praxi je dán sadou zjištění o ERP systémech, například trendy vývoje a zásady výběru vzhledem k typu výroby. Význam pro rozvoj vědního oboru klasifikace má APS systémů, metodika jejich zavádění a specifikace možných přínosů.

E) Formální úprava práce a její jazyková úroveň

Práce je po formální stránce zpracovaná pečlivě, nepodařilo se mi najít žádnou pravopisnou chybu. Schémata, tabulky a grafy mají dobrou vypovídací úroveň a potřebnou grafickou kvalitu. Jazyková úroveň je kulturní, pouze mi vadilo časté používání slova „funkcionalita“. Máme v češtině adekvátní výrazy „funkčnost, funkce“.

F) Publikační činnost

Publikační činnost disertantky zahrnuje 16 položek, což lze hodnotit velmi pozitivně.

G) Závěr

DP Ing. Šulové splňuje veškeré zákonné požadavky. Splnění cílů a přínosy byly jasně potvrzené. Byla prokázána schopnost Ing. Šulové samostatné vědecké práce, takže mohu disertační práci **doporučit** k obhajobě před příslušnou komisí.

Žádám disertantku, aby při obhajobě provedla odborný a metodický rozbor pojmů „moderní metody plánování a řízení výroby“ a „pokročilé systémy plánování a rozvrhování výroby“ a to v protikladu k těm „běžným či klasickým“. Měla by se pokusit odlišit, co skutečně opravňuje některé metody a systémy, aby byly považovány za „moderní či pokročilé“, od marketinkových proklamací dodavatelů ERP systémů.

V Brně dne 16. listopadu 2009

